

Simon Gregorčič ml., podučuje nas pisatelj Jemeršič tako imenitno o tem — in še o marsičem drugem — da bi bila vsaka beseda odveč onej slovenskej materi, katera se *ponaša, da je kupila in čitala imenocano knjigo.*

Vihar.

„Čuj, kako tuli in žvižga vihar,
Hujšega čula še nisem nikdar
Pa saj v resnici tako je strašno,
Kar dogodilo se noč je le-to! . . .“

„„Ne-li, da veter besni zdaj tako,
Ker je ta tujka skočila v vodo?
Pravili so mi da veter strašan,
Toži zato zdaj črez hribe, črez plan . . .““

Slišal pa veter pogovor je ta,
Divje zavrtel se gor do neba,
Divje zažvižgal okrog je voglov,
Kot da se smeje trop nočnih duhov

Divje je besno se zakrohotal,
Da se je čulo od neba do tal:
„Kaj si domišljate modri ljudjè?
Tak si tolmačite moje glasè?“

Kaj mene briga vse vaše gorjè!
Kaj me obupano briga deklè!
Peval sem pesem si istotako,
Kot zdaj črez mrtvo, prej živo telo . . .“

Feodor Sokol.

Učiteljica.

(Češki spisal Gustav Jaroš; poslovenil Al. Benkovič.)

I.

Upehana se je ustavila Marija Janotova, štirinajstletna, močna, kostnata učenka, na polzasto se vijočih stopnicah tretjega nadstropja. Postavivši hrupno veliki, rjavi vrč iz ilovice na stopnico, da je iz njega plivknilo perišče vode, oprla se je z močnimi, trdnimi rokami ob omajani držaj.

Kri se je pokazala v obrazu pod lasmi, počesanimi tesno k čelu, in pljuča, vzburljena od hitenja v višavo po osemdesetih stopnicah, so težko sople. Oči so bile zvedavo uprte v rumena vrata, ravno nasproti hodišču, na katerih je skromno rumenela nekdanja bela vizitnica, pribita z dvema belima, glavatima žebličkoma. In učenka je naglo, iz same navade, ne da bi razločevala črke, prečitala ime na tej vizitnici : Ana Hruba, učiteljica.

„No bo tu jedenkrat stalo : Marija Janotova, učiteljica!“ se je zamislilo dekletu in živi svit nade jej je šinil čez nelepi, oglati obraz. Ta misel se je lotila vselej na zadnjih stopnicah ob stanovanju učiteljice, že nekaj let sem, kadar se je kakor devetletna šolarica privlekla sem gori iz šole, noseč v naročju cel kup modrih šolskih sešitkov, vsa vzburljena od tega nenavadnega častnega opravila. Živo se je spominjala groze polne sladkosti, ko je vsaki čas imela pritisniti na kljuko teh rumenih vrat in stopiti v skrivnosti polno, hladno sobo, pedantično urejeno, v senco na pol spuščeni zagrinjal, na čista, samostanski pometena tla rumeno parketovanih . . . in zdajci je slišala notri glasno govoriti neke učiteljice goste. Zbeganost jo je premagala, zdajci je bila za vrati v sobici, vsa zardela je položila sešitke na stol poleg umivalnika, naglo šinila ven na stopnice, ne zmené se za učiteljico klicanje, in drla doli čez osemdeset stopnic.

Nehoté jej je prišla na misel ta smečna bojzljivost . . . a z gospodično sta se skoro sporazumeli. V hipu, ko je težko dihaje stala na stopnicah, upehana od naglice, so se tiho, nezaujno odprla rumena vrata z belo vizitko in med njimi se je pokazal postaren, samostansko resignovan obraz, s polnimi, prijaznimi lici, iz katerih so mežikale pod širokim moškim čelom drobne oči, kakor bi bile vsajene v tolsta lica. Te oči so se za hip karaje pomračile.

„Že zopet, zopet? Ti dobiš še šušico vsled dirjanja!“ se je hudovala učiteljica, kateri je v teku dolgih let učiteljskega življenja vsaka misel postala nekako odlomek iz pedagogične knjige, katerega ni mogla drugače izraziti nego z nevšečnim karanjem ali s hladno hvalo, močno dišečo po šolskem prahu.

„Jaz?“ se je zaupno zasmejala dekletica, upirajoč žive oči v učiteljico, kakor bi poslušala samo njeno šalo, a videč, da jej na žoltem, nezdravo polnem obrazu ni zaigrala niti senca usmeva, se je naglo pripognila in prijela za vrč.

„Počasi, Marija!“ se je ustrašila gospodična Hruba, da bi se njen jedini vrč kaj ne poškodoval. Bil je stari veteran pri njej v velikih časih ne le kot spomin iz domačih let, ampak največ zaradi svoje znatne cene — stal je čez štirideset krajcarjev — svoto, ki je včasih gospodični delala mnogo preglavice.

„Kako je tu lepo!“ si je mislilo dekletu, previdno postavljajoče težki

vrč na rumeni stol pri beli, čisto razprašeni peči. Cela sobica je dihala posebno hladno, starodeviško, skoro muzejno vonjavo; v oknih je stalo nekaj ne dragih vrst jednoletnih cvetk v loncih, ovitih s papirjem. Zagrinjala so bila na pol spuščena. Samostanska tihota je posebno danes deklicó navdajala z radostjo. Vse se jej je zdelo mnogo lepše nego navadno: mala omara za knjige pri postelji s težko, modrim podloženim pokrovom, gosli na zidu, viseče na papirnatem ščitu iz črne lepenke, da bi ne postale vlažne, senčilo svetilnice, običajna večerja gospodične, kos švicarskega sira, zavitega v rumen papir . . . vse se jej je danes zdelo dvakrat tako zapeljivo; da! misel, katero je danes nosila v glavi, je bila preveč nemirna, da bi ne hotela na dan.

Vsak hip si je mislila: Sedaj povem! A zopet se je z negotovim pogledom ozrla na gospodično, ravnajočo poleg svetilnice na mizi kup modrih sešitkov za nočno popravljanje, ozrla se je drugam in še pomišljala. Danes kar ni mogla domov, hodila je sem ter tja ter diha je nepravilno brisala prah po žlebovih umivalnika. Kmalu pa se jej tudi to ni nič ljubilo. V zadregi se smehljajoča se je vzklonila ter rekla na glas:

„Gospodična! Jaz bom učiteljica!“

„Kdo?“ je poluglasno vprašala gospodična, in med prsti jej je običajala mehka čunjica, omotana okrog kratke palice, s katero je baš brisala cilinder.

„Jaz! Oče so mi to obljubili. V jednomer sem prosila in moledovala — dokler mi niso obljubili, da me pošljejo v zavod!“

„Dekle!“ se je s šolskim humorom zasmejala gospodična Hrubá. „Ta bi bila lepa! Tak-le kirasir!“

„O ne! Mene bodo imeli radi kakor vas — (Gospodična je lahko zardela.) Nobeden ne ve, kako se veselim . . .“

„Veseliš?“ se je trpko nasmejala učiteljica, devajoč škarje na odgoreli stenj in zvedavo motreč, koliko časa bo petroleja še zadosti.

„Moj Bog! Nič družega na svetu! Krasno mora biti, deco voditi v cerkev, praviti jim pripovedi, ali pa v šoli sedeti pri pisanji, vse piše, ima glavo sklonjeno, v šoli je prijetno toplo, zunaj je sneg, a jaz bi sedela pri mizi, črnilo poleg zvezka in premišljevala —“

„Da! Premišljevala . . . s čim bodeš kurila doma . . . ali kaj bodeš storila, kadar ti sneg leze v raztrgane črevlje!“ je šinilo učiteljici v glavo, a rekla ni ničesar, malomarno gledaje v oči razburjeni deklici.

„Ali pa . . . zvečer, precej pozno, ko že vse spi, popravljati naloge . . . to mora biti najlepše na svetu! Gospodična . . . jaz sem vas že tolikokrat zavidala!“

Učiteljica se je trpko nasmejala.

„Pomisli . . . kako dolgo traja to . . .“

„Oče je zdrav, polir, dosti zasluži, in jaz bom tako pridna . . . vse bodem umela!“ je ugovarjala deklica bojevito.

„A dela je mnogo, draga moja!“

„Naj bo! Učila se bom vse dni, in vse noči!“

„No! Bog ti daj srečo!“ se je lahko oddahnila gospodična Hruha. „Kadar bodeš česa potrebovala, ne mogla izvesti, ali neumela . . . ali se spomniš svoje bivše učiteljice?“

Deklica je vsa zardela in v obeh so se jej naglo prikazale solze. Kako je prišla ven, tega, plakaje od veselja, niti ni opazila; le toliko je vedela, da hiti po slabem tlaku, po blatni predmestni ulici, da silno stiska knjige pod pozduho, videla je nekoliko žvižgajočih potepinov, ki so jej prihajali nasproti. Nobena stvar jej ni bila mari: sreča, katero si je slikala toliko let na poti preko osemdesetih stopnic do stanovanja učiteljičinega pri pogledu na orumenelo, na vrata pribito vizitko, je sedaj v jasnih potezah stala pred njo. Česa jej je nedostajalo? Štiri leta — potreba jridnega, napornega učenja, tičanje v knjigah in sešitkih in . . . kake male zapreke so bile to! Koliko moči je čutila v sebi!

„Aj! Mara Jantova! je dejal jeden izmed mimogredočih pouličnih dečakov, drugi pa so se zvedavo ozrli. Učenka se je nevoljno zganila in napravila jezen obraz.

„Le vekaj, dekle! Oče ti je padel z odra in se ubil!“

II.

Marija, kakor bi bila slaboumna, upira oči ter gleda v svojo službeno knjižico.

Kaka grozna vrsta pomemljivih dni je šla mimo nje! Kako so se raztrgale pajčevine njenih sanj! Usoda, to zlomiselno dete, je iz same trme sunila s palico v to prozorno, lahko mrežo . . . in sive, brezobrazne cunje so visele od nje.

Ko so prvi dan po očetovem pogrebu sedeli v večernem mraku, je mati, vsak hip pokašljujoča in v jedno mer roke vijóča, sedla na kraj postelje k svoji najstarejši hčeri ter vprašala:

„Kaj bomo sedaj delali? Kaj bomo delali?“

Zvok tega, nekako raztrganega, počenega glasu jo je prestrašil, dvignila je oči, da bi materi pozorno pogledala v obraz, a v sobi je bil trden mrak. (Navlaš niso bili užgali luči, bodisi da je bilo petroleja premalo, bodisi ker jih je razsvetljena soba z nemo, bolešno besedo spominjala denšnjega pogreba onega, ki je spadal k tej večerni sliki.)

„Jezus! Kaj bode neki mama rekla!“ se je devojka instinktivno prestrašila in sključivši se nehote lakti pritislila k životu. Kakor iz daljave je videla, da je njenega življenja, katerega si je bila načrtala v blagih nadah, ne veke konec; to si je pravila trdovratno in neprestano ter se mučila, ne da bi

spala. . . . a niti sama sebi ni hotela verjeti. V jednomer se jej je zdelo, da se le mora tako bati in da se jej to venderle izpolni . . . človek si tako često nadeva to krinko, prigovarjaje sam sebi, da si želi tega, česar se boji v dnu srca . . . v domnevi, da ga vendar-le kdo posluša ter se da varati s to zvijačo.

„Glej, Mara! Jaz vas ne preživim . . . bolna sem, koliko pa si prislužim s streženjem? in vas je toliko . . .“

„Karol se pojde kmalu učiti“, je boječe omenila deklica. Prestrašil jo je ta mehki, nenavadno pokorni, laskavi zvok materinega glasu . . . kakor se je prej bala njenega jeznega, razdraženega kričanja, zmerjanja od ranega jutra do mraka, ker je napredovala v njej pljučna bolezen.

„ . . . in Tonica?“ je strogo vprašala mati in „Pepček? in Lidka?“

„Kaj bomo toraj počeli?“ je ponavljalo dekle malodušno z materjo, nevedé, kaj odgovori mati.

„Iti moreš kam . . . v tovarno ali pa v službo“.

Sedela je kakor okamenela. Izpregovorila ni niti besedice, sedela je nepremično, skoro dihati se ni upala, da bi mati o najmanjšem šumu znova ne začela govoriti o tem. Vse v njej se je protivilo, kakor bi bila njena duša popila strup. Z grozo je čakala, kaj bo slišala dalje, a mati ni govorila več. Niti sanjalo se jej ni, da bi se Mara mogla temu protiviti; vrhu tega je imela vso pripoved o Marinem učiteljstvu za glupo, priprosto šalo in ni mislila več na to. Vstala jo medlo, drsajoč in vlekoč suhe noge v prerezanih črevljih, polna skrbi, katere so jej že tri dni tiščale bolne prsi ter sivile redke lase.

Mara je sedela z nepremičnimi očmi.

Janotovki se je zdelo pametno, vprašati branjevko, kaj naj bi storila z Maro in prinesla je domo celo razstavo načrtov za življenje. Najboljše se jej je zdelo, da bi jo dala v kiosk s sodino vodo . . . a kaj bi počela po zimi, ko je najslabši čas? Tudi se jej je zdelo, da bi jo poslala v kako trafiko, pri tem pa se je zopet bala, da bi se dekcle popolnoma ne pokvarilo. Videla je nekaj devojk, katere so se v lepih predpasnikih, na ustnicah cenén smeh za cenene poklone, sukale v prodajalnicah in malih, močno dišečih kramarijah . . . in z vsemi temi se je končalo na razne načine. Morda bi pa mogla kam v kako točarno, h kredenci v kavarno, za natakario . . . a zopet so jej prišli na misel ti grdi konci življenja. Nazadnje si sama ni vedela svetovati ter vprašala Marijo, kam bi hotela iti.

„To je vse jedno, mama!“ je reklo dekle z glasom čisto brez volje. Niti na misli jej ni bilo, da bi se ustavljala; njen upor se je zlomil, kakor tenka jeklena igla pod udarcem težkega kladiva.

„Ali bi hotela v trafiko?“ je vprašala mati, gledajoča hčeri v povešeni obraz.

Dekle je mólce pokimalo.

„Ali bi pa rada kam v prodajalnico za prodajalko?“

Marija je pomajala z glavo, žalostno upiraje oči v stolove noge, v znamenje, da jej je všeč.

„Ali pa v službo?“

Dekle je nemo prtrdila.

„Ti si moja zlata hčerka!“ se je razvnela bolna mati. „Da mi je ne razžalite ni z besedico!“ je grozila drugim otrokom, „ona je sedaj naša rednica, naša podpora, naš oče!“

Otroci so glupo izbulili oči, a začelo jih je tlačiti materino plakanje, okamenelost sicer zgovorne Marije, ves zrak v sobi . . . in zdajci so se izgubili na ulico. — Kaj vse se je že zgodilo te dni?!

Mara je sedela pri mizi, roke spuščene na kolena, ne da bi izpregovorila besedico, ter gledala na raskavi papir službene knjižice. Od davi je bila služkinja! Videla je krivi uradni podpis, pečat v modri, oljnati barvi, razlito natisnjen, a mislila ni na nič. V glavi jej je bilo, kakor bi jo bil kdo s topo sekuro udaril po temenu. V šolo ni mogla več, izbrisali so jo iz zapisnika; vse, kar si je želela, je izginilo kakor milna pena.

„Kaj pa je na tem?“ si je mislila v zmešani duši; tolažila se je, da se bode ubijala in mučila za mater in druge — toda egoizem se ni dal pregovoriti. Čim bolj se je tešila, tem bolj puste so bile njene misli. Sedela je brez duha, upiraje oči v knjižico, in čitala brez zanimanja s kratkimi, hladnimi besedami označeni popis svoje osebe; ali pa je pri tem iskaldnem popisu najedenkrat začutila gnus pred nečem, odpor proti življenju, katero jo je čakalo! vsa energija njene duše se je namah razburila in strastno je zgrabila knjižico, da bi jo raztrgala in uničila.

V tem je začula zunaj na hodniku odlomek otročjega razgovora. Bil je to mali Pepček, njen hromi bratec, ki se je prepiral s kakim petletnim sosedovim dečkom ter vneto pripovedoval:

„Veš! Naša Mara pojde v službo! Ima že knjižico!“

„Kdo ve, če je to res?“ je dyomil paglavec, bobnajoč z možuarjevimi tolkačem po lesenem tlaku.

„To je silno lepo, imenitno, je rekla mamica! Vsak dan bo imela meso za kosilo! In mi tudi!“ je pravil deček važno: potem sta se pa pričela trgati za izvrstno igro, bobnaje s tolkačem po tlaku.

III.

Tako so se z lenim, pogrebnim korakom, v težkih, delavskih cokljah in priprosti, delavni jopi vlekla leta.

Kako se človek stara v nuporaem delu! Koraki te! le v Mariji obraz niso bili včrtani, marveč od nohtov časa vpraskani. Vse mučeništvo te plačane sužnosti jo je postaralo, trde lične kosti so izstopile in v žalostnih

očeh si imel čitanko minole bede. Neizpoznavano ubijanje in netajeno preziranje, občutljivo prenapete sitnosti gospodinje in maščevalnost razvajenih otrok, težko delo pri perilniku, v mrzli vodi, pri kupu perila, nedostajanje jedi do sitosti, vrsta petdesetih stopnic, po katerih je morala vsak dan teči brezštevilkokrat, prikrito gorje, zgodno vstaenje in pozno budenje popolna zapuščenost v bolezni — kdo bi se upal izérpati ta dolgi imenik bede, zakrite in ublažene na sveti večer s cenenim predpasnikom, kupljenim na razprodaji!

Tako se je zdelo in je bilo Mariji življenje vsak dan težje in neznosnejše. Po celodnevem, utrudljivem beganju jej ni si alo nikako veselje; nedelje je preživela pletoč nogavice pri bolni materi, katera se je bila preselila v kletno stanovanje na skrajnem koncu Žiškova; prav nič se jej niso zdele vabljive te žalostne nedelje v dušljivem, vlažnem zraku sobice z oknom proti smrdečemu kanalu, in rada je pozdravila večerni somrak, kateri je naznanjal konec prostega nedeljskega popoldne in bil predhodnik novega, težav polnega tedna, končujočega se zopet s to žalostno, brezupno nedeljo na koncu Žiškova v kletnem brlogu poleg tuberkulozne matere.

Spomladna noč je zaganjala v okno tisoče deževnih kapelj. Ko je pozno legala v kratko, po otrocih ostalo posteljo, krčeca se iz zvijajoča, se je Marija oddahnila. Leže na lahki, redki pernici, skoro zadušena v gorkem, dišečem kuhinjskem vzduhu, po katerem je brenčalo na stotine debelih črnih muh, je pod glavo položila dlani, trde, kakor bi bile rožene — in se zamislila.

Danes ni mogla zaspati; bolj nego radi dišeče vročine, muh in na okno bijajočega dežja je bdela premišljeva je besede njenih tovarišic iz biše, veselih, gizdavih devojk, katerih so bili vedno polni vsi hodniki; vedno vesele, po belih stopnicah begajoče kakor škorci, smejale so se ves dan pri vodnjaku, obešajoče perilo, pri perilniku, pod plivkajočo žuborečimi putami ter prežale iz vseh oken na vsa okna in iz špranj v špranje. Jedva pa se je z zvonjenjem oglasil nedeljski popoldan, jedva je udarilo tri — so poplaknile bednje, izpraznile škafe, površno pomele ter jo pobrale od doma, šumeče z oblekami, polne pentelj, s klobuki na glavi in trde, žuljaste, velike roke v smešno majhnih, cvirnatih rokavicah.

Marija ni mogla zaspati; po glavi so jej rojile kakor šentjanževe mušice besede Fanikine, služkinje iz spodnjega nadstropja, in ni se jih mogla iznebiti.

„Dekle! kaj vendar počneš? Poglej, kako se staraš!“ jo je danes Fanika ustavila na stopnicah in iskreč s sivimi, razposajenimi očmi, pokazala jej široke čeljusti. „Ubijaš se ves teden . . . a kaj imaš od tega? Ničesar si ne kupiš, nič nimaš, nič ne užiješ, doma čepiš v nedeljo!“

„Ali kam bi šla?“ je vprašala Marija težko dihajoča in postavivši težko puto v stolbino dolbino potegnila je roko iz naramnice.

„Kam? No, k godbi, kakor me!“ je odvrnilo dekle.

„A kaj bi dejala nase . . . ničesar nimam“.

„Prav ti je — zakaj vse zносиš materi? Vsa hiša se ti smeje. Nobena izmed nas se ne zmeni zate, ker si tako silno neumna. Hodiš kakor usmiljena sestra! Še za nedeljo nimaš ničesar —!“

Mara je zardela. Resnica. Tudi njej se je sedaj zdelo, da ima Fanika čisto prav. Nakrat jo je bilo sram, da je hodila oblečena kot nuna. v delavnik in praznik v isti obleki, da ničesar ni užila....

„Kaj molčiš, norica?“ je nadaljevalo dekle ter se zaničljivo započilo. „Tako se vidi, da še nikdar nisi, plesala z dragoncem! Ne veš, kaj znajo vojaki . . . Veš kaj, za nedeljo ti posodim svoj črni život in tudi ti pojdeš . . . kaj?“ Fanika se je razvnela nad to malomarnostjo ter jeze zardela.

„Pojdem!“ so se Mariji zaiskrile oči in v navalu hvaležnega veselja je s trdo, žuljasto roko Faniko zgrabila za ramo.

Vsa njena duša je bila vzburjena in zdelo se jej je, kakor bi jo bil kdo iztrgal iz dosedanjega glupega, zaritega življenja brez veselja. Ležala je vsa vroča od razburjenosti, premišljevala, preudarjala in delala načrte; vsak hip jej je prišla na misel plesna dvorana nekje v Libni ali v Žižkovu, kakor jo je Fanika goreče opisovala, deset svetilnic na stropu, bobneča godba na klavirju, mize polne steklenic in vrčev, dim vržink, vročina. Vse se suče v jednom samem, brezglavem, burnem opojnem vrtincu, tla se tresejo pod udirajočimi nogami, vojaki vriskajo, ob visokih dragoncih v svetlomodrih suknhah vise dekleta kakor prilepljena, pesti plesalcev so kakor jeklena? in nedrija jedva da ne počijo . . . Tudi ona pojde! Veselja pijana se je Mara blažena iztegnila in zaprla oči. V nedeljo! V nedeljo! Ne bode več čepela v žižkovski kleti, gugala Lidko na kolenih in poslušala tožbe neznosno vedno jednake, bolne matere.

IV.

Nedeljski popoldan šumi po vročih ulicah. Stare hiše, utrujene kakor starci, se pripravljajo k popoldanskemu spanju ter spuščajo rolete kakor vejice utrujenih oči. Iz hiš kakor iz grdih, smrdečih kletk zverinjakovih je pobegnilo ljudstvo, razpršujoče se kam ven in bežeče samo pred sabo.

Na hodniku družega nadstropja je žgalo majsko solnce. Pri odprtih kuhinjskih vratih si je Marija vsa razburjena privezovala okrog zagorelega vratu širok, rdeč, šele včeraj kupljen rak. Ugaslo, oslepelo zrcalo se je medlo bliskalo na steni; po kuhinji so šumele muhe kakor dež. Dekle se je jedva držalo na nogah. Vse v njej je migalo, vse jej je mr-

golelo danes v tem gnusnem soparnem vzduhu, polnem duha in delavni-
kovih težav. Posebno danes jo je vse tukaj dušilo, čudno, da se ni zadu-
šila. S prsti je ravnala pentlo okrog vratu, široka dva črna plavajoča
konca je vrgla zadaj, privzdignila krilo, da bi pogledala na nove, ognjeno
rdeče nogavice, vedno še negotova, nepotrpežljivo hiteča in jezeča se. Moj
Bog! Nič jej ne gre od rok! A čas tako beži! Tako! Da bi jej le Fanika
ne ušla naprej! Kdo ve, ako še vedno čaka pred vrati! Hitro! Hitro!

Brzo je stekla po stopnicah, obličje jej je vse žarelo same sreče.

Zdajci je opazila doli na poslednjih stopnicah baš pri tleh sedeče
sključeno dete. Bilo je to grbasto, šestletno dete neke žene, stanujoče v
podzemlji, katera je ves dan stregla nekje. Sedelo je v dolgem, pod paz-
duho prevezanem krilu in mladi solčni svit, padajoč sem skozi vrata, dr-
žeča z dvorišča, je plaho razsvetljeval ta turobni kip, z dolgimi lasmi,
špičasto brado položeno na ozke, spačene prsi. Na skrčenih, suhih kole-
nih je imelo dete odrgnjeno knjižico in kažoč na velike, umazane črke z
dolgimi, rumenimi prsti, čitalo počasi, šepetaje in s trudom.

„Tončika, kaj pa delaš tu?“ ustavila se je služkinja poleg d. klice.

„Učim se“, je zašepetalo dete ter dvignilo suho, šiljasto obličje in
žalostne oči.

„Tako malo si še le naučila!“ se je dekle nasmejalo malomarno, a
dete se ni nasmejalo. Resno jo gledajoče s starimi, pomračenimi očmi, iz
katerih je gledala njega nesreča, se je zopet obrnilo k abecedniku ter
molče položilo prst na prečitano vrsto.

„Jaz tega ne umejem — mamica pa ne more“.

Marija je neodločno stala pred otrokom ter zamišljena gledala v
razsvetljeni prehod, kjer je trepetal široki, bliščeči plamen prahu. Dete
je sramujoče se nehala šepetati ter glavo povесilo še niže na prsi.

Ta hip pa ga je dekle dvignilo v naročje ter ga počasi neslo po
stopnicah gori.

„Pojdi, Tončica učili se bodeva — pri nas v kuhinji!“ je rekla
otroku in glej! iz njenih naglo porosenih oči sta padli dve kaplji na uma-
zani abecednik.

Iz dnevnika male gospodinje.

Piše Grilček.

... sušca.

Nekaj bo!

„Bodi“ je besedica, kojo je izgovarjal Stvarnik na večnem prestolu,
že začetkom sveta. Da jo je izgovoril zdaj zopet, kaže izprememba v